

BOT (*Platichthys flesus*)

Leefomgeving

De bot komt algemeen voor langs de kusten van geheel Europa. Het dier voelt zich het best thuis in de estuaria (zeearmen). De open zee trekt hij echter niet ver op. De diepte tot waarop bot voorkomt ligt rond de 55 meter. Vooral jonge bot zwemt ver de rivieren en de daarmee in verbinding staande wateren op, ook al is dat water volkomen zoet. Zo heeft de bot zich na de afsluiting in het IJsselmeer weten te handhaven.

De bot dringt in de noordelijke, koelere streken van Europa verder het zoete water op dan bijvoorbeeld in het Middellandse zeegebied. In ons land hebben vooral de Waddenzee en de Zeeuwse en Zuid-Hollandse, stromen een dichte botstand.

Voortplanting

Ondanks hun voorkeur voor het getijdengebied, zijn de paaiplaatsen van de bot gelegen in het echt zoute zeewater. Het paaien vindt plaats in de Noordzee in de periode van februari tot en met mei. Elders kan deze periode vroeger of later vallen. De 400.000 tot 2.000.000 eieren per vrouwtje worden afgezet in de zoutrijke waterlaag op 20 tot 40 meter diepte. De eitjes hebben een diameter van 0,8 à 1,4 mm en zweven in het water. Na circa twee weken komen de eieren uit. De pas geboren larfjes (3-5 mm) zijn doorzichtig en lijken in alle opzichten op een "normale" vislarve. Ze zijn in het bezit van een dooierzakje, dat hen nog ongeveer tien dagen van voedsel voorziet. In die tijd ontwikkelt zich ook de zwemblaas.

Na enige tijd wordt het lichaam steeds meer zijdelings platgedrukt en begint het kleine botje over te hellen naar één zijde. Tegelijkertijd

tijd begint het oog aan de zijde waarheen ze overhellen, rond te trekken naar de andere kant. Soms gaat het over de kop, soms gaat het er zelfs dwars doorheen. Hoe dan ook, het "wandellende" oog komt terecht naast het andere oog, als het tenminste niet ergens midden in de kop blijft steken, zoals ook wel eens een enkele keer gebeurt.

Voedsel

Tijdens de gedaanteverwisseling voedt de larve zich met zeer fijn, zwevend dierlijk plankton. Zo gauw het diertje is afgeplat, begint het zijn levenswijze op de bodem, waarbij vooral dierlijke bodemorganismen worden buitgemaakt.

De jonge botjes zijn nog geen vijf centimeter lang, wanneer zij dit hele avontuur al achter de rug hebben. Zij zijn dan optimaal aangepast aan hun leven op de (zee)bodem. De vaak sterke onderstroming heeft geen vat op hun platte lichaam en verborgen in het zand - met alleen de beide ogen daar bovenuit - komt in die stroming het voedsel op hen af. Wormen, pissebedden, kleine krabjes, garnalen én vis vormen hun voedsel.

Als de prooi in de buurt van de onder zand of slib verborgen bot belandt, schiet deze plotseling toe. Vooral de grotere bot wil daarbij ook nog wel eens snel zwemmend de achtervolging inzetten; in ondiep water zelfs tot aan het wateroppervlak. De bot is het meest actief in perioden van stroming, evenals in de schemering en de nacht.

Groei en leeftijd

De bot bereikt een afmeting van circa 50 cm.